

Een lastige klas vol leuke kinderen

OBD Noordwest

Postbus 80
1620 AB Hoorn
T (0229) 25 93 80
F (0229) 25 93 83
E info@obdnoordwest.nl

Locatie Hoorn (centraal bureau)

Blauwe Berg 3A
1625 NT Hoorn

Locatie Alkmaar

James Wattstraat 4
1817 DC Alkmaar

Een lastige klas vol leuke kinderen

“Je groeit in het onderwijs” is de slagzin van de laatste onderwijscampagne. Daar weet u als leerkracht alles van; vooral dat groeien vaak met vallen en opstaan gepaard gaat. Elke groep heeft zijn eigen sfeer en kenmerken en soms is een groep gewoon ontzettend moeilijk in de omgang. De leerlingen zijn stuk voor stuk bijzondere kinderen, maar eenmaal samen in een klas is er geen land mee te bezeilen. Een enkele keer is het zo erg, dat je er wanhopig van wordt. En wat moet je dan?

Wanneer lesgeven je het gevoel geeft dat je je hoofd met moeite boven water kunt houden, dan klopt er iets niet. Het moet wel leuk blijven, ook al is het soms hard werken. Wanneer je een lastige klas vol leuke kinderen hebt, dan zijn er in de meeste gevallen al langer processen en krachten aan de gang die de negatieve sfeer in stand houden. OBD Noordwest heeft een succesvol traject ontworpen dat aan deze situatie een einde kan maken “Grip op de groep”. Het resultaat zit in de naam.

Het ontstaan van problemen

Een lastige klas ontstaat niet van de ene op de andere dag. Vanaf het derde leerjaar hebben groepen doorgaans tot en met groep 8 een vaste samenstelling. Een patroon dat door allerlei oorzaken ontstaat, kan leiden tot een sfeer die een negatief effect heeft op de veiligheid binnen de groep, maar ook op leerresultaten van kinderen en het welbevinden van de leerkracht.

Een veelgehoorde klacht is dat een leerkracht vooral veel tijd en energie steekt in het herstellen of behouden van de rust en zo onvoldoende toekomt aan het daadwerkelijke lesgeven. Het gedrag van de kinderen laat het dan niet toe de sfeer een positieve wending te geven.

Weer grip op de groep

Om weer grip op een groep te krijgen, wordt in samenspraak met de directie en leerkracht(en) bepaald welke vorm en duur van begeleiding door OBD Noordwest nodig is. Het adviestraject bestaat grofweg uit drie onderdelen:

- Intake en analyse
- Interventies
- Evaluatie

Op basis van een intakegesprek en analyse van de situatie wordt besproken welke acties worden ondernomen. Mogelijke interventies zijn:

- Groepsobservaties
- Informatieavonden voor ouders
- Begeleiding van kinderen
- Trainingssessies voor de leerkracht
- Outplacement
- Analyse van probleemgedrag

De interventies kunnen gericht zijn op de groep in zijn geheel, op individuele kinderen, de leerkracht of op alle betrokken partijen.

Het doel van de actie is:

- Het herstellen van leiding door de leerkracht.
- Het creëren van duidelijkheid in de groep.
- Het bewerkstelligen van een veilige en gezellige sfeer.

Ieder traject wordt afgesloten met een evaluatie en een blik vooruit. In sommige gevallen blijkt het noodzakelijk klasoverstijgende maatregelen te nemen en schoolbreed te kiezen voor een andere manier van werken. In alle gevallen is het doel het welbevinden van kinderen, ouders en leerkrachten.

Voorkomen is beter

Hoe herken je de eerste signalen van gedrag dat kan leiden tot normvervaling en een negatieve spiraal? Dat is meestal vrij lastig. Het is echter wel hét moment waarop het proces met weinig maatregelen snel en efficiënt positief beïnvloed kan worden. OBD Noordwest geeft informatie en snelle hulp bij het herkennen van en reageren op deze signalen. Vraag het onze onderwijsadviseurs!

Praktijkvoorbeeld Naar een vreedzame school

Lotte en Dirk Jan, beiden ervaren leerkrachten, begeleiden nu voor het derde schooljaar samen een groep. Lotte herinnert zich de kinderen als groep 3 toen het een gezellige groep was met een goede werksfeer. Nu moeten Lotte en Dirk Jan enorm veel energie

steken in het bewaken van de rust, waardoor ze niet toekomen aan lesgeven. Vooral wisselmomenten, het geven van instructies en de wandeling naar de gymzaal zijn een ramp. Van ouders ontvangen zij signalen dat een aantal kinderen met tegenzin naar school gaat. Er wordt veel gepest, kinderen hebben voortdurend commentaar op elkaar en leuke activiteiten verlopen moeizaam. Ondanks verschillende pogingen de situatie te verbeteren, komt Lotte ziek thuis te zitten en ook Dirk Jan weet niet goed meer hoe hij verder moet. De directie schakelt OBD Noordwest in.

Intake, analyse en interventies

Na een intake waarbij ook Lotte aanwezig is en een analyse van de situatie, worden curatieve afspraken gemaakt. Met een aantal kinderen en hun ouders worden gesprekken gevoerd. Er komen afspraken over wat van de kinderen verwacht wordt en welke sancties volgen bij blijvend ongewenst gedrag. Intussen wordt onderzocht waar kinderen geplaatst kunnen worden, mocht het tot outplacement komen. De pestcultuur in de klas en de te dwingende stijl van leiderschap van Lotte en Dirk Jan worden in kaart gebracht. Lotte blijkt vooral geneigd conflicten te negeren en Dirk Jan heeft een te directe leiderschapsstijl. Om hun professionele houding af te stemmen op de groep en een positieve sfeer te bewerkstelligen, wordt een kort en snel traject SVIB (School Video Interactie Begeleiding) ingezet.

Positieve wending

Wekelijks wordt lesgegeven uit een sociaal-emotionele methode om te werken aan een betere sfeer in de groep. Met de groep worden afspraken gemaakt, onder andere over de wandeling naar de gymzaal. Na een aantal weken – als ook Lotte weer op arbeidstherapeutische basis aan de slag is – blijkt dat er al verbetering is opgetreden. De meeste kinderen vinden de lessen leuk en de leerkrachten passen de handelings-suggesties goed toe. Omdat een aantal kinderen moeilijk stuurbaar blijft, besluiten Lotte en Dirk Jan met enige moeite dat het tijd is voor sancties. Kinderen die zich tijdens de gymwandeling negatief gedragen, mogen niet meer mee. Dit wordt ook met de ouders overlegd. Binnen de school krijgen zij een plek om te werken. Deze oplossing geeft Dirk Jan en Lotte veel rust. De onderwijsadviseur blijft de beide leerkrachten en de groep nog enkele maanden volgen om de goede resultaten te bestendigen. Na een positieve evaluatie van het traject, besluit

de directie het onderwerp groepsprocessen mee te nemen in de groepsbesprekingen en het volgende schooljaar het programma “De Vreedzame school” voor alle groepen in te voeren. Dit wordt gezien als de beste garantie om herhaling van een dergelijk probleem in de toekomst te voorkomen.

Lotte en Dirk Jan heten in werkelijkheid anders.

Meer informatie?

Wilt u meer informatie over het onderwerp van deze folder of wilt u weten wat we concreet voor u kunnen betekenen, bel of mail dan met:

OBD Noordwest
Postbus 80
1620 AB Hoorn
T (0229) 25 93 80
E info@obdnoordwest.nl

Bent u geïnteresseerd in andere onderwijsdiensten van OBD Noordwest? Kijk dan op: www.obdnoordwest.nl